

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 680

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 3 juli 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Sportclubs - Aanpak grensoverschrijdend gedrag

Laatstejaarsstudenten van de Thomas More Hogeschool bevroegen 769 Vlaamse jongeren tussen 13 en 21 jaar oud over hun ervaringen binnen de sportclub. Uit deze steekproef geeft maar liefst 82 procent aan al eens slachtoffer te zijn geweest van psychisch grensoverschrijdend gedrag in de sportclub. Het gaat dan over vernederingen, bedreigingen of overdreven negatieve kritiek, zowel van trainers, medesporters als van ouders. Meer dan de helft (55 procent) zegt ook fysiek te zijn aangepakt, veelal door een trainer, en een op de vier (27 procent) kreeg al te maken met seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Hoewel het gaat over een beperkte groep respondenten, zijn de resultaten toch onthutsend. De onderzoekers wijzen op het belang van de trainers, die sneller en adequater zouden moeten reageren wanneer ze vermoedens hebben aangaande grensoverschrijdend gedrag. Het Centrum Ethiek in de Sport valt dit bij en wijst op het belang van vorming.

Na een reeks verontrustende getuigenissen over seksueel misbruik in de sportwereld richtte het Vlaams Parlement vorige legislatuur een bijzondere commissie op die zich moest buigen over grensoverschrijdend gedrag. Na de wereldwijde #MeToo-getuigenissen werd die commissie ook uitgebreid naar andere beleidsdomeinen. Deze commissie werd afgesloten met een pakket aan maatregelen dat grensoverschrijdend gedrag moet voorkomen en aanpakken. Zo werden twee voorstellen van decreet en een voorstel van resolutie (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1629/4) dienaangaande goedgekeurd.

Vanaf 1 januari 2021 moeten sportfederaties die aanspraak willen maken op een werkingssubsidie voldoen aan de kwaliteitseisen voor een integriteitsbeleid in het kader van seksueel grensoverschrijdend gedrag.

1. Wat is de reactie van de minister op de resultaten van het onderzoek van de studenten van de Thomas More Hogeschool? Welke conclusies trekt hij daaruit?
2. Op welke manier kan er binnen de sportsector meer worden ingezet op vorming van trainers en begeleiders aangaande het voorkomen en herkennen van en het reageren op grensoverschrijdend gedrag?
3. Op welke manier worden de sportfederaties begeleid bij het voldoen aan de kwaliteitseisen voor een integriteitsbeleid in het kader van seksueel grensoverschrijdend gedrag?

1. Hoe kan er meer aandacht worden gegeven aan het herkennen, vermijden en reageren op psychisch grensoverschrijdend gedrag? Op welke manier gebeurt de sensibilisering hieromtrent?
2. Op welke manier kunnen meldpunten en hulplijnen, zoals 1712, Awel, nupraatikerover en Stop it Now, beter onder de aandacht worden gebracht van sportclubs en -federaties?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 680 van 3 juli 2020
van **KATRIEN SCHRYVERS**

Algemeen wil ik verwijzen naar mijn antwoorden op de vraag om uitleg nr 3027 van Els Ampe over grensoverschrijdend gedrag in de sportsector, behandeld in de Commissie Cultuur, Jeugd Sport en Media op 8 juli 2020.

1. Deze cijfers benadrukken nogmaals, want dit is geen nieuwe informatie en geen nieuwe situatie, dat we aandacht moeten hebben voor alle vormen van integriteitsschendingen: fysiek, psychisch/emotioneel, en seksueel. Begin 2018 werd door toenmalig minister van Sport Muyters een doelstellingenkader rond seksueel grensoverschrijdend gedrag voorgeschreven aan de sportfederaties. Het beleid van de voorbije jaren werd door het Vlaams Parlement decretaal verankerd, na afloop van de bijzondere commissie grensoverschrijdend gedrag. Belangrijk is hier dat we dan spreken over zowel fysieke, psychische als seksuele integriteit. Dit is binnen mijn sportbeleid een belangrijk aandachtspunt de komende jaren, waar het Centrum Ethiek in de Sport in zijn nieuwe beleidsplan 2021-2023 een speerpunt van zal maken.
2. Specifiek naar trainers zetten we in op zowel opleiding als bijscholing. De voorbije jaren integreerde de Vlaamse Trainersschool al vele belangrijke elementen rond integriteit in de opleiding en bijscholing van trainers met ook aandacht voor motiverend coachen en ethische dilemma's. Mede op basis van het onderzoek van Tine Vertommen wil de Vlaamse Trainersschool dit nog verder uitwerken. Daarbij willen we ook nog meer trainers opleiden en bijscholen zodat we deze elementen en inzichten ook aan meer trainers kunnen meegeven. Op dit ogenblik is – ondanks alle inspanningen - ongeveer 46% van de actieve trainers gekwalificeerd, wat betekent dat ongeveer 54% nog niet via een opleiding de basisprincipes rond ethisch verantwoord sporten heeft meegekregen. Daarom wordt de basismodule van de opleidingen Initiator helemaal herwerkt om ze laagdrempeliger te maken zodat meer niet-gekwalificeerde trainers instromen. Er zal in deze herwerking voldoende aandacht gaan naar pedagogische aspecten en het creëren van een veilig sportklimaat. Ook ICES wil nog meer inzetten op bijscholingen dan nu het geval is, met daarnaast ook de vormingen voor Federatie of Club Aanspreekpunten Integriteit.
3. De sportfederaties worden door ICES ondersteund, zowel op beleidsmatig vlak, op gebied van vorming, als op vlak van ondersteuning bij cases van grensoverschrijdend gedrag. Het komt er de komende jaren op aan om dit beleid nog te versterken en nog verder te laten doorsijpelen tot op het sportveld en tot in de sportclubs. De vereiste om te werken op sportclubniveau is in het decretaal kader alvast versterkt ten opzichte van het doelstellingenkader van 2018. ICES maakte reeds werk van een aantal ondersteunende tools om het integriteitsbeleid tot op het niveau van de clubs te vertalen. Wat de pijler rond tucht betreft, is er voor de sportfederaties die daar behoefte aan hadden, een ondersteuningsaanbod geweest om hun reglementaire bepalingen te laten screenen en is door de Vlaamse Sportfederatie vzw werk gemaakt in de opstart

van het Vlaams Sporttribunaal dat deze tuchtzaken vanaf 2021 overkoepelend voor de sportfederaties kan afhandelen.

- a. Ik stel vast dat er een veelheid aan kanalen is, wat de boodschap naar de doorsnee sportclub en een slachtoffer niet eenvoudig maakt. Ik kijk daarom uit naar het Vlaamse actieplan ter bestrijding van seksueel geweld, onder coördinatie van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, waarbij preventie en sensibilisering rond hulplijnen en meldpunten een van de speerpunten is. Ook de verankering van de erkennings- en bemiddelingscommissie voor historisch misbruik zal binnen een beleidsdomeinoverschrijdende context verder opgenomen worden.
- b. Vanuit het sportbeleid hebben wij in de mate van het mogelijke de verschillende kanalen gecommuniceerd, steeds met de hulplijn 1712 als eerste medium. In dit verband kan ik aankondigen dat Sport Vlaanderen en de sector zal meewerken aan een campagne die 1712 in de sectoren cultuur en sport zal voeren om haar bekendheid te vergroten, en met de boodschap om niet weg te kijken bij situaties van geweld of grensoverschrijdend gedrag. Dit is een boodschap die perfect inspeelt op de bezorgdheid hoe we omstaanders sensitiever en weerbaarder kunnen maken om in te grijpen. Deze campagne had reeds in het voorjaar moeten plaatsvinden, maar dient wegens de Coronacrisis naar het najaar verschoven te worden.